

Komentar in karta: 1/39

SLA V033 ‘prstanec’

Jožica Škofic

1. Gradivo

Za pomen ‘prst (roke) med sredincem in mezincem’, knj. *pŕstanec* (r̄), je najpogosteji leksem *prstanec*, pogost in zemljepisno razpršen je tudi leksem *prstinec*, druge izpeljanke s podstavo *prst*- so zapisane redkeje (*prstenec*, *prstnjak*, *prstan*, *prstenek*, *prstanek*, *prstnik* in *prst* ter hrvaški *prstenjak*). Enkratne besedne zveze z jedrom *prst* so z drugimi enkratnicami navedene v 3. točki komentarja. Leksem *prstanec* je v T221 in T257 označen kot nedomač, v T200 kot zelo redek in v T266 kot knjižen.

2. Morfološka analiza

prst < **p̄rst-*۪ ‘prst’

četrti prst < **četv̄rt-*۪-*j-*۪ *p̄rst-*۪ ← **četv̄rt-*۪ ‘četrti’ + **p̄rst-*۪ ‘prst’

predzadnji prst < **perd-*۪-*zad-*۪-*n-*۪-*j-*۪ *p̄rst-*۪ ← **perd-zad-*۪-*n-*۪ ‘predzadnji’ + **p̄rst-*۪ ‘prst’

ta prstani prst < **t-* *p̄rst-an-*۪-*n-*۪-*j-*۪ *p̄rst-*۪ ← **ta/*tъ/*tě/*tę* ‘ta’ + **p̄rst-an-*۪ ‘prstan’ + **p̄rst-*۪ ‘prst’

ta zakonski prst < **t-* *zakon-*۪-*bsk-*۪-*j-*۪ *p̄rst-*۪ ← **ta/*tъ/*tě/*tę* ‘ta’ + **zakon-*۪ ‘zakon’ + **p̄rst-*۪ ‘prst’

prstnik < **p̄rst-yn-ik-*۪

prstnjak < **p̄rst-yn-ak-*۪

prstenek < **p̄rst-en-yk-*۪/**p̄rst-ěn-yk-*۪

prsteneč < **p̄rst-en-yc-*۪/**p̄rst-ěn-yc-*۪

prstinec < **p̄rst-in-yc-*۪

prstenjak < *(*p̄rsteňak*)-۪ ← hrv. *prstenjak* ‘prstanec’

prstan < **p̄rst-an-*۪ ‘prstan’ po metonimiji ali posamostaljeni pridevnik **p̄rst-an-yn-ž-*۪ (dalje gl. ta *prstani prst*)

prstanec < **p̄rst-an-yc-*۪ ← **p̄rst-an-*۪ ‘prstan’

prstanek < **p̄rst-an-yk-*۪ ← **p̄rst-an-*۪ ‘prstan’

srčnik < **sъrd-yc-yn-ik-*۪ ← **sъrd-yc-e* ‘srce’

palec < **pal-yc-*۪ ‘palec’

ta četrti palec < **t-* *četv̄rt-*۪-*j-*۪ *pal-yc-*۪ ‘četrti palec’ ← **ta/*tъ/*tě/*tę* ‘ta’ + **četv̄rt-*۪ ‘četrti’ + **p̄rst-*۪ ‘prst’

ta zlati < **t-* *zolt-*۪-*j-*۪ ← **ta/*tъ/*tě/*tę* ‘ta’ + **zolt-*۪ ‘zlat’

kompanjo < *(*kompaň*)-o ← it. *compagno* ‘spremljevalec’

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnice so kartirani leksemi *srčnik* v T079, *kompanjo* v T060 in *ta zlati* v T042.

Kot enkratnici s *prst-* sta kartirana leksema *prstnik* v T374 in *prstenek* v T407, kot enkratne besedne zveze z istim jedrom pa odgovori *predzadnji prst* v T372, *četrti prst* v T136, *ta prstani prst* v T003 in *ta zakonski prst* v T018.

Kot enkratnica s *palc-* je kartiran leksem *palec* v T195 (v tej točki so vsi prsti na roki poimenovani z leksemom *palec*) ter enkratna besedna zveza z istim jedrom, tj. *ta četrti palec* v T264 (tu se za vse prste uporablja samo leksem *palec* z ustreznim vrstilnim števnikom).

Kot tretji odgovor v posamezni točki sta z znakom za komentar kartirana leksema *prstanec* v T109 in *prstinec* v T097.

4. Uporabljena dodatna literatura

/

5. Primerjaj

SLA: V028 ‘prst’ (1/35), V030 ‘palec’ (1/36); OLA: 1532; ALE: 169; SDLA-SI: /; ALI: 112; ASLEF: 1202; HJA: /